

ЗӨВЛӨМЖ

2020 оны 05 дугаар
сарын 01-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Зөвлөмж 1. Авлигатай тэмцэх газраас авлигын гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөлийг арилгуулахаар хүргүүлсэн мөрдөгчийн мэдэгдлийн хариуг хуульд заасан хугацаанд нь ирүүлэх талаар зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллах, бичиг хэргийн бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах.

Авлигатай тэмцэх газрын Мөрдөн шалгах хэлтсээс авлигын гэмт хэрэг гарсан шалтгаан, нөхцөлийг арилгуулахаар Чингэлтэй дүүргийн Цагдаагийн хоёрдугаар хэлтэст 2019 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 37 дугаартай мөрдөгчийн мэдэгдэл хүргүүлсэн боловч хуульд заасан нэг сарын хугацаанд хариу ирүүлээгүй тул Авлигатай тэмцэх газраас 2019 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдөр 06/2811 дугаартай мөрдөгчийн мэдэгдлийн хариу ирүүлэх талаар албан бичиг хүргүүлсэн байна.

2019 оны 03 дугаар сарын 16-ны өдөр ирүүлсэн хариундаа “Албан хаагчдыг дахин гэмт хэрэг зөрчилд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зааварчилгаа өгч, нөлөөллийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна” гэсэн боловч авлигын гэмт хэрэг гарсан шалтгаан, нөхцөлийг арилгах чиглэлээр зохион байгуулсан арга хэмжээтэй газар дээр нь танилцахад дээрх мөрдөгчийн мэдэгдэл аль хэлтэс, тасагт хуваарилагдсан нь тодорхойгүй, мэдэгдэл хүргүүлснээс хойш ямар ч ажил арга хэмжээ зохион байгуулаагүй байв.

Тус хэлтсийн 2019 оны ирсэн бичгийн бүртгэлийг шүүхэд Авлигатай тэмцэх газраас хүргүүлсэн мөрдөгчийн мэдэгдлийг тус хэлтсийн дэд бөгөөд Эрүүгийн цагдаагийн тасгийн дарга, Цагдаагийн дэд хурандаа Б.Баярсайханд хуваарилсан байна.

Зөвлөмж 2. Удирдах албан тушаалтнуудын зүгээс үүрэг гүйцэтгэж буй албан хаагчдын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд тавьж байгаа хяналтыг дээшлүүлэх.

Хэлтсүүдийн удирдах албан тушаалтнуудын зүгээс мөрдөгчийн мэдэгдлийн мөрөөр үүрэг гүйцэтгэж байгаа албан хаагчдын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг дээшлүүлэх чиглэлээр зохион байгуулалтын болон авлигаас урьдчилан сэргийлэх талаар авсан арга хэмжээ байхгүй байна.

Цагдаагийн албан хаагчдад Цагдаагийн албаны тухай хуульд заасан хориглох зүйл, Цагдаагийн албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм, сахилгын дүрэм, авлигын эсрэг хууль тогтоомжид заасан зөрчил дутагдлыг гаргахгүй байх талаар албан хаагч бүрээс баталгаа гаргуулан, зөрчсөн тохиолдолд хариуцлага тооцох ажил хэвшээгүй, энэ ажил нэр төдий, хэлбэрийн шинжтэй, нөлөөллийн үр дүн муу байна.

Дээрх баталгаа, заавар, зөвлөмжүүдэд авлига, ашиг сонирхлын зөрчил, авлигын гэмт хэргээс урьчилан сэргийлэх, иргэдэд хүнд сурталгүй, түргэн шуурхай үйлчлэх талаар тодорхой тусгагдаагүй, сахилга ёс зүйн зөрчил гаргасан тохиолдолд хүлээлгэх хариуцлагын талаар огт дурдаагүй байх ба хариуцлага тооцох явдлыг үр дүнтэй болгох шаардлагатай байна.

Зөвлөмж 3. *Үүрэг гүйцэтгэж байгаа албан хаагчдын энгэрийн камерыг хэрэглээг сайжруулах, хэлтсийн удирдлагын зүгээс албан хаагчдыг үүрэг гүйцэтгэхдээ тогтмол энгэрийн камераа ажиллуулах талаар бичгээр үүрэг чиглэл өгөх, үүрэг гүйцэтгэсэн албан хаагч энгэрийн камерын бичлэгийг холбогдох албан тушаалтанд хүлээлгэж өгөхдөө бүртгэлийн дэвтэр хөтлөн, гарын үсэг зуруулж байх, албан хаагчийн энгэрийн камерын хэрэглээ, бичлэгт ахлах ажилтан, удирдлагын зүгээс тогтмол хяналт тавих.*

Хэлтсийн Хэв журмыг хамгаалах тасгийн албан хаагчид үүрэг гүйцэтгэх хугацаандаа энгэрийн камерыг тогтмол ажиллуулж, албан үүргээ гүйцэтгэж дуусмагц техникийн ажилтанд энгэрийн камерын бичлэгийн хүлээлгэн өгч, нэгдсэн санд хуулбарлан үлдээдэг гэх боловч үүрэг гүйцэтгэсэн цагдаагийн албан хаагч үүрэг гүйцэтгэж дуусмагц энгэрийн камерын бичлэгийг мэдээлэл технологи хариуцсан ажилтанд хүлээлгэн өгөхдөө огт бүртгэл хөтөлдөггүй, энгэрийн камерыг тогтмол хүлээлгэн өгч буйд хэлтсийн ахлахууд хяналт тавьдаггүй зэрэг гэмт хэрэг, зөрчил давтан гарахад нөлөөлж шалтгаан нөхцөлүүд тогтоогдож байна.

Зөвлөмж 4. *Албан хаагчдын хууль бус зохисгүй үйлдэл, ёс зүйн харилцааны талаар гомдол, мэдээллийг хүлээн авах механизмыг илүү сайн бүрдүүлэх, ирүүлсэн гомдол мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж хэвших, сахилга ёс зүйн зөрчил гаргасан албан хаагчдад тухай бүр хариуцлага хүлээлгэх.*

Хэлтсийн албан хаагчдын хууль бус үйлдэл, ёс зүйтэй холбоотой гомдол, мэдээллийг хэрхэн хүлээн авах талаар ямар ч зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч хэрэгжүүлээгүй, гомдол, мэдээллийн тоо, агуулга, эзэн холбогдогчийн талаарх нэгдсэн бүртгэл хөтлөөгүй байна.

Тус хэлтсээс сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргасан албан хаагчдыг оролцуулж хэлэлцүүлсэн нийт албан хаагчдын хуралдааныг тогтмол зохион байгуулдаггүй, гомдол, мэдээлэл хүлээн авах механизмыг бодитой бүрдүүлээгүй, ирүүлсэн гомдол мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийх ажлыг хэвшүүлээгүй, сахилга ёс зүйн зөрчил гаргасан албан хаагчдад тухай бүр хариуцлага тооцоогүй, ихэнх зөрчил гаргасан албан хаагчдад дахин зөрчил дутагдал гаргахгүй байх талаар анхааруулж, сануулах хариуцлага оногдуулсан нь нөлөөллийн үр дүн муу, сахилга ёс зүйн зөрчил давтан гарах нөхцөлийг бий болгож байгааг анхаарч, үр дүнтэй арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажиллах шаардлагатай байна.

Зөвлөмж 5. *Авлигын аливаа хэлбэрийг үл тэвчих нийгмийн сэтгэл зүйг бүрдүүлэх чиглэлээр авлигын гэмт хэрэгт холбогдон шүүхээр шийтгэгдсэн албан хаагчдын талаар мэдээлэл өгөх сургалтыг практик хэлбэрээр зохион байгуулах.*

Цагдаагийн ерөнхий газрын тушаалаар батлагдсан 2019 дотоод сургалтын нэгдсэн төлөвлөгөөний дагуу Чингэлтэй дүүргийн Цагдаагийн хоёрдугаар хэлтэс дотоод сургалтын төлөвлөгөөг батлуулан албан хаагчдад мэдвэл зохих хууль тогтоомжийг судлуулах, албан хаагчийг дадлагажуулах, бие бялдрыг хөгжүүлэх чиглэлийн сургалтуудыг жилийн туршид зохион байгуулсан боловч авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлийн сэдэвт сургалт тусгагдаагүй, мөн мөрдөгчийн мэдэгдэл хүлээн авснаас хойш авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэрэг гарсан шалтгаан нөхцөлийг арилгах чиглэлээр албан хаагчдад ямар нэгэн сургалт зохион байгуулаагүй байна.